

MARKÓ BÉLA

Ami nincs

*El Greco: Feltámadás,
1605-1610, olaj, vászon,
275×127 cm, Prado, Madrid*

Mint rossz ruha, mit végre elereszt
a lélek az erősödő huzatban,
pokolból mennybe szállhat öntudatlan,
és látszólag csak az üres kereszt

világít majd a Koponyák hegyén,
ám könnyen gyúr másik testet az Isten,
hogy újra s újra életre segítsen,
mert mégsem változtat ítéletén,

ami nem élet, s nem halál, csupán
a kettő közti átmenet örökké,
s már nem csaphat be senkit soha többé

egy lassan múló nyugodt délután,
ha közben minden ajtó nyílni látszik,
s végtelenség van, de már nem sokáig.

Áram

*Csontváry: Hídon átvonuló társaság,
1903-1904, olaj, vászon,
60×72 cm, magántulajdon*

Kecskét, juhot, kutyát és gyermeket,
átvinni mind, ki magatehetetlen,
vagy legalábbis mindig visszaretten
a hídtól, mely a semmibe vezet,

mert elvágja az élet áramát,
akár egy asszony vízre hajló háta,
ahogy mosakszik, és közben kitárja
ágyékát teljesen, s magára lát,

magát kutatja, magát sokszorozza,
s ha átjut majd, a szomját abból oltja,
mi ideát szennyesen kavarog,

de lábujj s kézhegy közt tulajdonképpen
csak arra jó a test, hogy összeérjen
a föld az éggel, aztán partra dob.

Grammatikai változások

Mert egyre több a *már*, és egyre ritkább
a *még*, s bevallom, hogy nem is zavar,
mindent kibont, és mindent visszavarr,
s az összefércelt élőlények titkát

firtatja *még* az ember így-úgy, aztán
egyszerre csak másképpen néz körül,
s szokás szerint lehet, hogy *még* örül
egy-egy részletnek is, de *már* az arcán

nincsen hely semmi újnak, a mosoly
nyilván ugyanaz, amit valahol
s valamikor használt *már*, ismerősen

nevet vagy sír, de ez természetes,
azt is mondhatnám, hogy *már* végleges,
vagyis egész, ahogy kell, kimenőben.

Nevet

*Rembrandt: A nevető Rembrandt,
1665, olaj, vászon, 82×63 cm,
Wallraf-Richartz-Museum, Köln*

Csupán maréknyi napsütötte föld
vagy tán egy sárga folt maradt a vállból,
a mellkasból, a kézből, s nem magától
világít egyik sem, mert összedőlt

az élő épület, hogy lemerültek
egymás után a széttört darabok,
s az éjszakából még visszarágyog
a homlok, aztán az is belesüllyed

a televénybe, de ahogy nevet,
kiégett ágak közül verebek
röppennek föl, és elszáradt füvekre

lepkék szállnak, miközben megtelik
fényvel megint az arc, s úgy vetkezik,
és úgy haldoklik, mintha most születne.

Szétszakad

Egymáshoz próbál mindenféle tücsköt,
keresztet, Jézust, gyíkot, verebet,
s ha sikerülni látszik, felnevet,
és nem sajnálja a harminc ezüstöt

Júdástól, hogy lelketlen állatot
vagy lelkes nőt és férfit egyberakhat,
s már új értelmet adhat a szavaknak,
míg mondatain mégis átragyog

a sok szállás betű, akár a vér
a ritkás gézen, mert egymásba ér
néhány puzzle-rész, és fáradhatatlan

illesztgeti, de sohasem marad
együtt a testünk, hanem szétszakad,
s hever tovább két elrontott darabban.

